

gængerens hjælper. Der er situationer, hvor man måske gerne vil gøre det, men der skal i hvert fald være en mulighed for, at man ikke gør det, og derfor lægger jeg vægt på, at det er et system, hvor den pågældende særlige rådgiver forsvinder ud sammen med ministeren.

Men min tilgang til det har sådan set hele tiden været den restriktive og lidt kritiske, og derfor ønsker jeg også, at sådan et system skal være afgrænset. Jeg mener personligt, at det, der er mest brug for, er en særlig rådgiver til at hjælpe med netop betjeningen af pressen og offentligheden.

Dermed har jeg også sagt, at jeg faktisk ikke mener, det er særlig rimeligt at gå over til et system, hvor man ansætter særlige rådgivere til almindelige funktioner i et ministerium. Der ønsker jeg at holde fast ved det sædvanlige system med embedsmænd, der bliver ansat på sædvanlige vilkår og kan fortsætte under en ny regering. Eller sagt på en anden måde: Jeg synes altså ikke, at en minister behøver ansætte særlige rådgivere til at hjælpe sig med at tænke. En minister bør kunne tænke selv, og det skal man ikke have særlige rådgivere til at hjælpe sig med. Det, der er brug for, er en praktisk funktion i forbindelse med formidling af nyheder, informationer, oplysninger til pressen og dermed offentligheden.

Endelig har jeg jo i hvert fald som statsminister indført det princip for *min* regering, at der maksimalt er én særlig rådgiver pr. minister. Det står ingen steder, at det skal være sådan, det har vi bare besluttet, for jeg vil gerne have, at systemet er synligt og afgrænset.

Der er så rejst det spørgsmål, om ikke der er behov for, at man har embedsmænd, der kan, vil og tør sige en minister imod. Jeg synes, det er en interessant principiel diskussion, og jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg ikke har noget imod, at også hele det principielle spørgsmål bliver belyst i et kommende udvalgsarbejde i forbindelse med: Hvad er de indhøstede erfaringer indtil nu?

Kl. 13.40

Jeg vil bare sige, at det altså ikke først og fremmest er den særlige rådgiver, der har den funktion. Det er det øvrige embedsværk, som kan og skal sige en minister imod, hvis vedkommende er på vej til at gøre noget forkert. Men jeg mener, der er sikkerhed for det i det nuværende system ved, at de særlige rådgivere jo er ansat sådan, at de ikke har instruktionsbeføjelser i forhold til det øvrige ministerium, og de er ansat i

ministerens forkontor eller ministersekretariatet, i sådan en generel stabsfunktion. Det vil altså sige, at der er masser af embedsmænd, der kan, vil og tør sige ministeren imod. Det står og falder altså ikke med den særlige rådgiver. Og så kan jeg i øvrigt baseret på personlige erfaringer sige, at jeg jævnligt bliver modsagt af min særlige rådgiver.

Så siger hr. Keld Albrechtsen: Jamen man behøver ikke at have en særlig rådgiver til at hjælpe med at besvare spørgsmål fra pressen; det kan almindelige embedsmænd bare gøre.

Ja, hvis der er tale om sådan rent faktuelle oplysninger, kan man selvfølgelig altid gøre sådan, og sådan er det jo også, men dér, hvor, skal vi kalde dem almindelige embedsmænd kommer i klemme, er jo, hvis der skal svares på spørgsmål af politisk karakter, og det er jo for at få embedsmændene ud af den politiske klemme, at det kan være meget fornuftigt, hvis nu ministeren ikke selv har haft tid til at ringe til pressen, at der så alligevel kan formidles et budskab. Jeg vil gerne sige, at særlige rådgivere skal ikke være pressetalsmænd. De kan ikke udtale sig på ministerens vegne, men de kan hjælpe med at give pressen informationer i de situationer, hvor det altså simpelt hen er fysisk umuligt for en minister at nå at svare. Jeg tror ikke, hr. Keld Albrechtsen drømmer om, hvor mange sedler der ligger, når man er færdig med dagens mange møder. Det er fuldstændig umuligt at ringe alle de journalister op. Så alternativet er, at der ingen information bliver givet, og det tror jeg ikke hr. Keld Albrechtsen eller andre ville være tilfredse med.

Så jeg er altså nået frem til, at på bestemte vilkår og i en afgrænset og synlig form er det fornuftigt at have et system med særlige rådgivere. Men jeg vil stille tre krav til systemet:

For det første: Synlighed, og det tror jeg bedst, man opnår ved at have dem ansat på særlige vilkår, og det vil sige, at de ryger ud sammen med ministeren. Jeg er bange for, at vi, hvis vi forbyder eller afskaffer det system, kommer tilbage til situationen før 1998, hvor det er uklart og usynligt, og hvor de er der alligevel, man kan bare ikke rigtig finde ud af, hvor mange der er. Jeg vil hellere have det frem i lyset og gjort synligt, så man ved, hvad det er, der foregår; og så er det ud sammen med ministeren.

For det andet skal der være klare regler. Der synes jeg i øvrigt, at hr. Aage Frandsens punkter var interessante og relevante. Jeg vender lige tilbage til det, hvis tiden tillader det.